

Dosarul nr. 2ra-638/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud. V. Robu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Corolevschi, D. Stănilă, A. Corcenco)

ÎNCHEIERE

02 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată împotriva lui Anghel Alexandru și Spataru Lorin cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Anghel Alexandru și a fost modificată hotărârea din 02 iunie 2020 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

constată:

La data de 23 ianuarie 2021, OCN „Mikro Kapital Company” SRL (denumirea anterioară OM „Credit CMB” SRL) a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anghel Alexandru și Spataru Lorin cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că în temeiul contractului de împrumut nr. 1805001197 din 27 iulie 2018, a acordat lui Anghel Alexandru un împrumut în mărime de 200 000 de lei pe un termen de 18 luni, cu scadența la data de 03 februarie 2020.

A susținut că executarea corespunzătoare a obligațiilor asumate de Anghel Alexandru, a fost asigurată prin încheierea cu Spataru Lorin a unui contract de fidejusiune nr. 1805001197 F din 27 iulie 2018, prin care ultimul s-a obligat să răspundă solidar cu împrumutatul Anghel Alexandru pentru obligațiile asumate prin contractul

de împrumut.

Conform pct. 2.2. din contractul de împrumut, împrumutul urma să fie rambursat conform graficului de rambursare, însă, Anghel Alexandru nu a respectat termenul de achitare lunară a ratelor și începând cu luna iulie 2019, pârâțul a înregistrat devieri de la graficul de achitare a ratelor. Având în vedere neachitarea plăților lunare, în adresa pârâților au fost expediate notificări cu nr.167 și 168 din 08 iulie 2019 privind achitarea datoriilor acumulate, care au fost recepționate de ultimii, însă, au fost ignorate.

A relatat că la 05 august 2019, a expediat repetat în adresa pârâților cereri privind rambursarea anticipată a împrumutului, cu acordarea unui termen de 15 zile, totodată fiind notificați despre faptul că, în cazul neefectuării plății conform graficului stabilit, vor fi calculate penalități de 1% din suma restantă pentru fiecare zi de întârziere.

Reclamanta a menționat că ultima plată a fost efectuată la 29 noiembrie 2019. Astfel, la 14 ianuarie 2020 suma datoriei acumulate conform contractului de împrumut cu dobândă nr.1805001197 din 27 iulie 2018, constituie 184 249,58 de lei, formată din 103 410,19 lei soldul împrumutului rămas, 11 853,71 lei dobânda neplătită aferentă împrumutului și 68 985,68 lei penalitatea aferentă împrumutului.

OCN „Mikro Kapital Company” SRL a solicitat încasarea, în mod solidar, din contul pârâților Anghel Alexandru și Spataru Lorin în beneficiul său a datoriei contractuale în mărime de 184 249,58 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 5527,48 de lei.

Prin hotărârea din 02 iunie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral și s-a încasat, în mod solidar, de la Anghel Alexandru și Spataru Lorin în beneficiul OCN „Mikro Kapital Company” SRL datoria contractuală compusă din: soldul împrumutului rămas de 103,410,19 lei, dobânda neplătită aferentă împrumutului de 11 853,71 de lei și penalitatea 68 985,68 de lei, în total 184 249,58 de lei, precum și cheltuielile de judecată în mărime de 5 527,48 de lei.

La 02 iulie 2020, Anghel Alexandru a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central în partea încasării dobânzii și a penalității aferente împrumutului, cu emiterea unei noi hotărâri prin care aceste cerințe să fie respinse.

Prin decizia din 15 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Anghel Alexandru și a fost modificată hotărârea din 02 iunie 2020 a Judecătorei Drochia, sediul Central, fiind micșorată suma penalității aferente împrumutului supusă încasării de la 68 985,68 de lei la 1861,38 de lei. În rest, hotărârea a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că părțile au convenit în pct. 3.3.6 din contractul de împrumut asupra unei penalități în mărime de 1 % din suma restantă, pentru fiecare zi de întârziere a plății, începând cu prima zi de restanță și până la data efectuării plății, inclusiv. Însă, mărimea penalității stabilită în contract este excesivă,

suma solicită în acțiune fiind mai mult de ½ din împrumutul restant, motiv din care instanța de apel a redus-o până la 0,01 % pentru fiecare zi de întârziere.

La data de 26 februarie 2021 OCN „Mikro Kapital Company” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 15 decembrie 2020 a Curții de Apel Bălți și menținerea hotărârii din 02 iunie 2020 a Judecătoria Drochia, sediul Central, cu încasarea în mod solidar din contul intimaților a cheltuielilor de judecată suportate la depunerea recursului în mărime de 1006,86 de lei.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și anume, art. 630 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), or, în cererea de apel intimatul Anghel Alexandru nu a solicitat reducerea penalității, menționând doar că nu este de acord cu penalitatea contractuală în sumă de 68 985,68 de lei și o consideră exagerat de mare, neavând posibilitatea de a o plăti. Prin urmare, instanța de apel nu era în drept din oficiu să reducă mărimea penalității.

Recurenta a afirmat că instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 630 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019) și nu a ținut cont de durata neexecutării obligației de bază, de proporționalitatea dintre clauza penală și prejudiciu, de faptul că suma penalității de 68 985,68 de lei nu depășește suma datoriei de bază rămase în mărime de 103 410,19 lei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 15 decembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa OCN „Mikro Kapital Company” SRL la data de 22 decembrie 2020 și a fost recepționată la 28 decembrie 2020 (f.d. 139-140).

Astfel, recursul declarat la data de 26 februarie 2021, este în termen.

La 16 martie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimaților Anghel Alexandru și Spataru Lorin, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 154-156).

Prin referința depusă la 21 aprilie 2021, Anghel Alexandru a solicitat respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel, menționând că este de acord cu achitarea restanței la împrumut și a dobânzii contractuale, însă, nu este de acord cu mărimea penalității de 68 985,68 de lei, o consideră exagerată și nu are posibilitate să o achite, instanța de apel întemeiat reducând-o până la 0,01 %.

Intimatul Spataru Lorin nu a depus referință.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea

esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de OCN „Mikro Kapital Company” SRL nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de

drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de OCN „Mikro Kapital Company” SRL, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de OCN „Mikro Kapital Company” SRL, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Organizația de Creditare Nebancară „Mikro Kapital Company” Societate cu Răspundere Limitată se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic